

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Մարտի 31 2021թ.

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ

Ծանոթագրություն 1. Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում

1.1 Իրավական դաշտ

1.1.1 Բանկի հիմնական գործունեությունը

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 2004 թվականին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 2004 թվականի հոկտեմբերի 7-ին՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից տրված N84 արտոնագրային համարով: Բանկային գործունեության լիցենզիան տրվել է ՀՀ ԿԲ-ի Խորհրդի 25.02.2005թ. թիվ 74Ա որոշմամբ:

Բանկի հիմնական գործունեությունը կորպորատիվ, ներդրումային և մասնավոր ֆինանսների կառավարմանը բնորոշ ծառայությունների մատուցումն է՝ ֆինանսական գործիքներում ներդրումներ, ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից ավանդների ներգրավում, ֆինանսավորման (վարկավորում, ֆակտորինգ) և բանկային այլ ծառայությունների մատուցում:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում: Բանկի իրավաբանական և փաստացի գործունեության հասցեն է՝ ՀՀ, 0010, ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10: Բանկի աշխատակիցների թվաքանակը կազմել է 144, այդ թվում սպասարկող անձնակազմը 10:

1.1.2 Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Հետևաբար Հայաստանում ծավալված գործունեությունը կապված է որոշակի ռիսկերի հետ, որոնք բնորոշ չեն զարգացած երկրների շուկաներին:

Նման ռիսկերը և դրանցից բխող հետևանքները կարող են ազդեցություն թողնել Բանկի ապագա գործունեության վրա: Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում որևէ ճշգրտումներ, որոնք կարող են առաջանալ նշված անորոշությունների հետագայում որոշակի դառնալու արդյունքում: Նման ճշգրտումները, եթե այդպիսիք կլինեն, կարտացոլվեն Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում այն ժամանակաշրջանում, երբ այդ ճշգրտումներն ի հայտ կգան և դրանք հնարավոր կլինի գնահատել:

Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում: Գնանշումները ցածր իրացվելի շուկաներում կարող են չհամընկնել ֆինանսական գործիքների իրական արժեքներին, ինչը հնարավոր կլինի ակտիվ շուկայի դեպքում, միմյանց հետ գործարքների պատրաստ մեծ թվով վաճառողների և գնորդների պայմաններում:

1.1.3 Բանկը որևէ խմբի անդամ չի հանդիսանում:

1.2 Կորպորատիվ կառավարում

1.2.1 Խորհրդի կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Խորհուրդը (ներառյալ Խորհրդի նախագահը) բաղկացած է երեք անդամից: Խորհրդի նախագահը հանդիսանում է Վարդան Սիրմաքետը, Խորհրդի մյուս անդամներն են՝ Գևորգ Չաքմիշյան, Րաֆֆի Բալոգյան, Արմենակ Դարբինյան, Մերուժան Գալստյան:

1.2.2 Տնօրինության կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Տնօրինությունը (ներառյալ Տնօրինության նախագահը) բաղկացած է յոթ անդամից: Տնօրինության նախագահը հանդիսանում է Բանկի գործադիր տնօրեն Գևորգ Մաչանյանը, Տնօրինության մյուս անդամներն են Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության ապահովման դեպարտամենտի տնօրեն Գրիգոր Մովսիսյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Ներդրումային դեպարտամենտի տնօրեն Կարեն Տուրյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Վարկավորման դեպարտամենտի տնօրեն Գրիգոր Հովհաննիսյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ- Հաճախորդների սպասարկման դեպարտամենտի տնօրեն Գևորգ Խաչատրյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Բիզնեսի զարգացման դեպարտամենտի տնօրեն Արկադի Փինաչյանը, Բանկի գլխավոր հաշվապահ-Հաշվապահական հաշվառման և հաշվետվությունների դեպարտամենտի տնօրեն Սեդրակ Բաղդասարյանը:

1.2.3 Բանկի 16,667 հատ բաժնետոմսերից 14,588 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում «Էյչ-Վի-Էս Հոլդինգ» Ջի Էմ Բի Էյչ-ը, իսկ 2,079 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում «ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն:

1.2.4 Բանկի նշանակալից մասնակիցն է «Էյչ-Վի-Էս Հոլդինգ» Ջի Էմ Բի Էյչ-ը, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 87,53 տոկոսին և ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 12,47 տոկոսին:

1.2.5 Բանկի Խորհուրդը մեծ ուշադրություն է դարձնում Բանկում կարգապահ և բարձր որակավորում ունեցող միջին և բարձր օղակի ղեկավարների առկայության ապահովմանը: Խորհրդի կողմից պարբերաբար ուսումնասիրվում է ՀՀ-ում աշխատուժի շուկան և Բանկի ղեկավարների վարձատրության (ներառյալ

խրախուսմանն ուղղված վճարների) մակարդակը պահպանում է առավելագույն մրցակցային սահմաններում:

1.2.6 Արտաքին աուդիտորների կողմից Բանկի 2020 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունները աուդիտորական ստուգման ենթարկելու համար վճարվել է 12 միլիոն ՀՀ դրամ գումար:

Ծանոթագրություն 2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

2.1. Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Բանկում ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքի, ՖՀՄՍ-ների և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող իրավական այլ ակտերի համաձայն:

Հաշվապահական հաշվառումը վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու որևէ հարցի վերաբերյալ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներում և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերում մոտեցումների բացակայության դեպքում Բանկը մշակում է դրանք ինքնուրույն, ելնելով՝

- ա. նման հարցերին վերաբերվող հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներով և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջներից և ցուցումներից,
- բ. «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու սկզբունքներից, ֆինանսական հաշվետվությունների տարրերի սահմանումներից, ճանաչման չափանիշներից և չափման հիմունքներից,
- գ. գործնական փորձից՝ այնքանով որքանով դա համահունչ է սույն կետի «ա» և «բ» ենթակետերով սահմանված դրույթներին:

Բանկում հաշվապահական հաշվառումը վարվում է՝

- ա. Հայաստանի Հանրապետության արժույթով՝ հայկական դրամով,
- բ. Կրկնակի գրանցման եղանակով՝ ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանին և հաշվային պլանի կրառման հրահանգին համապատասխան,
- գ. Անընդհատ՝ Բանկի պետական գրանցման պահից մինչև ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով նրա վերակազմակերպումը կամ լուծարումը:

Բանկի հաշվապահական հաշվառումը վարելիս և ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս պահպանում է անընդհատության, հաշվետվողականության, հաշվեգրման,

հասկանալիության, էականության, միասնականության, արժանահավատության, համադրելիության, հաշվանցման և սահմանազատման սկզբունքները:

2.2. Համախմբման սկզբունքները

Բանկը որևէ կերպ հաշվետվություններ չի համախմբում, հետևաբար չունի համախմբման սկզբունքներ:

2.3. Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես «որպես տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս»՝ համապատասխանաբար օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է համապատասխան զուտ կամ համախառն հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա՝ ՖՄՀՍ 9-ի պահանջների համաձայն:

Կոմիսիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարման և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը համարվում է վաստակած

Չուտ առևտրային եկամուտ

Չուտ առևտրային եկամուտը ներառում է իրական արժեքով չափվող շահույթով և վնասով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական

արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների վաճառքից առաջացող իրացված եկամուտը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր տեսակի եկամուտները և ծախսերը: Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից առաջացող զուտ եկամուտը կամ ծախսը:

2.4. Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառումը

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված իրական արժեքով չափվող շահույթի և վնասի միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում:

Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություններից առաջացող մնացած բոլոր հետևանքները, որոնց հաշվառումը չի կարգավորված սույն ծանոթագրություններով, կարգավորվում են համապատասխան ՖՄՀՍ-ներով:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 մարտի 2021	31 մարտի 2020
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	531.17	504.47
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	622.96	553.45

2.5. Հարկեր (ընթացիկ և հետաձգված)

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գուդվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող հարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ ծախսերում:

2.6. Ֆինանսական գործիքների ճանաչումը և գնահատումը

Բակը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական

բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները:

Սկզբնական ճանաչումից հետո այն ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված մայր գումարները և տոկոսագումարները հավաքագրելու նպատակով, չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, իսկ այն ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված մայր գումարները և տոկոսագումարները հավաքագրելու նպատակով, ինչպես նաև հարկ եղած դեպքում վաճառելու նպատակով, չափվում են իրական արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, Իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ և Իրական արժեքով չափվող շահույթ և վնասով հաշվառվող ակտիվներ: Ֆինանսական ակտիվների նման դասակարգումը կատարվում է՝ հիմք ընդունելով Բանկի բիզնես մոդելը և դրա սահմաններում իրականացվելիք Բանկի հետագա նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է այն դեպքում, երբ տեղի է ունեցել Բանկի բիզնես մոդելի փոփոխություն:

2.7. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

2.8. Ռեպո համաձայնագրերով գործառնություններ

Հետզնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, իսկ այդ պայմանագրերի համաձայն ստացված միջոցները

գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հողվածներում:

Հետզնման համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում հաշվեկշռում որպես ակտիվներ, այլ հաշվառվում են Բանկի հետհաշվեկշռում, իսկ այդ արժեթղթերի դիմաց տրամադրված գումարները գրանցվում են որպես պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրամադրված ռեպո պայմանագրեր հողվածներում:

2.9. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, սվոպներ և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով չափվող շահույթ և վնասով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ, այնուհետև դրանք չափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն: Նշված գործառնություններից արդյունքները հաշվառվում են որպես առևտրային գործունեությունից եկամուտ կամ ծախս՝ կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

2.10. Վարկեր և փոխառություններ բանկերին, հաճախորդներին

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին և այլ հաճախորդներին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերը և այլ փոխառությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆինանսական կազմակերպությունների և այլ հաճախորդների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

2.11. Արժեզրկման գծով կորուստների որոշման հիմունքները

Արժեզրկման կորուստների պահուստաֆոնդը ձևավորվում է համաձայն ՖՀՄՍ 9-ը ստանդարտի պահանջների՝ սպասվող կորուստների գնահատման միջոցով: Արժեզրկման

կորուստների պահուստաֆոնդը ձևավորվում է “Պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր հավաքելու համար պահվող ակտիվներ” և “Պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր հավաքելու և վաճառելու համար պահվող ակտիվներ” բիզնես մոդելներին համապատասխանող ֆինանսական ակտիվների համար:

Սպասվող վարկային կորուստները գնահատելիս Բանկը հաշվի է առնում տեղեկատվության առավել լայն շրջանակ՝

- Անցյալում տեղի ունեցած իրադարձություններ, ինչպիսիք են նմանատիպ ֆինանսական գործիքների համար կրած վնասների վերաբերյալ պատմական փորձը;
- ներկա իրավիճակը;
- Արժանահավատ ու հիմնավորվող կանխատեսումներ, որոնք ազդում են ֆինանսական գործիքներից առաջացող ապագա դրամական հոսքերի սպասվող հավաքագրելիության վրա:

Ընդհանուր մոտեցմամբ արժեզրկումից կորստի հաշվարկը կատարվում է եռափուլ գործընթացով, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի վարկային որակի նվազումը: Առաջին փուլը վերաբերում է գործիքներին, որոնց վարկային որակը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի նվազել կամ որոնք ունեն ցածր վարկային ռիսկ: Երկրորդ փուլը վերաբերում է ֆինանսական գործիքներին, որոնց մոտ սկզբնական ճանաչումից հետո նկատվել է վարկային որակի էական նվազում, սակայն վարկային կորուստ ազդարարող իրադարձության վերաբերյալ օբյեկտիվ վկայություններ չկան: Երրորդ փուլը վերաբերում է ֆինանսական ակտիվներին, որոնց արժեզրկման վերաբերյալ առկա են օբյեկտիվ վկայություններ:

Վարկային ռիսկի աճը գնահատելիս կազմակերպությունը համադրում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի չհավաքագրման ռիսկի սկզբնական ճանաչման պահի դրությամբ նույն ռիսկի հետ՝ հաշվի առնելով արժանահավատ ու հիմնավորվող տեղեկատվությունը:

Ցածր վարկային ռիսկ պարունակող գործիքների համար Բանկը կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը ստանդարտի առաջարկաց “պարզեցված մոտեցումը”: Ռիսկը համարվում է ցածր, եթե՝

- Գործիքն ունի չհավաքագրման ցածր ռիսկ,
- Փոխառուն ի վիճակի է մարել իր պայմանագրային պարտավորությունները,
- Տնտեսական ու գործարար միջավայրի բացասական փոփոխություններն էականորեն չեն ազդի փոխառուի վճարունակության վրա:

Պարզեցված մոտեցումը չի պահանջում, որպեսզի կազմակերպությունները հետևեն վարկային ռիսկի փոփոխություններին: Այն պահանջում է, որպեսզի կազմակերպությունները ճանաչեն կորստի պահուստը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի

դրությամբ ելնելով ֆինանսական ակտիվի ամբողջ ժամկետի համար հաշվարկված սպասվող վարկային կորուստից:

2.12. Տոկոսների հաշվեգրման դադարեցումը

Տոկոսների հաշվեգրումը եկամուտների հաշիվներին դադարեցվում է, եթե ակտիվը սահմանված կարգի համաձայն դուրս է գրվում հաշվեկշռից:

2.13. Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների հաշվառումը

Ֆիքսված մարման ժամկետով ֆինանսական ակտիվները, որոնք Բանկի բիզնես մոդելի համաձայն պահվում են պայմանագրով նախատեսված մայր գումարներ և տոկոսագումարներ հավաքագրելու նպատակով, հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները:

2.14. Հեջի հաշվապահական հաշվառումը

Հեջի հաշվապահական հաշվառումը զուգահեռաբար ճանաչում է հաշվանցման ազդեցությունը զուտ շահույթի կամ վնասի վրա, որն առաջանում է հեջինգային գործիքների և հեջավորվող հոդվածների իրական արժեքների փոփոխությունների հետևանքով:

2.15. Ասոցիացված և դուստր կազմակերպություններում ներդրումների հաշվառումը

Բանկը ասոցիացված և դուստր կազմակերպություններ չունի, հետևաբար այդպիսի հաշվառում չի մշակել:

2.16. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով: Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին հետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած զեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից: Հետագա

Ճախսերը, որոնք վերաբերվում են արդեն ճանաչված հիմնական միջոցի միավորին, ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի կազմակերպություն: Մյուս բոլոր հետագա ճախսերը պետք է ճանաչվեն որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի ճախսեր: Հիմնական միջոցների արժեքը փոխհատուցվում է դրանց մաշվածության հաշվեգրման միջոցով: Հիմնական միջոցների մաշվածության հաշվեգրումը Բանկն իրականացնում է՝ հանաձայն Բանկի Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության պահանջների:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձեռք բերման արժեքով: Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ժամկետը որոշում է Բանկը՝ ելնելով դրանց հնարավոր օգտագործման ժամկետներից: Վերջինների որոշման անհնարինության դեպքում ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն նվազագույն ժամկետը սահմանվում է տասը տարի: Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

2.17. Բանկերի և հաճախորդների միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, սկզբնապես չափվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ճախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ճախսերը գրանցվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

2.18. Ընդհանուր բանկային ռիսկերի դիմաց կատարվող հատկացումների որոշման և դրանց հաշվապահական ձևակերպման հիմունքը

Ընդհանուր բանկային ռիսկերի դիմաց կատարվող հատկացումների որոշումն ընդունվում է Բանկի Խորհրդի կողմից, որն իրականացվում է Բանկի զուտ շահույթից գլխավոր պահուստին կատարվող մասհանումներով:

2.19. Կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

Կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերվող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

Գնված սեփական բաժնետոմսեր

Երբ Բանկը գնում է իր սեփական բաժնետոմսերը, սեփական կապիտալը նվազեցվում է վճարված գումարի չափով, ներառյալ գործառնությանը բնորոշ բոլոր ծախսերը՝ նվազեցված հարկերով, մինչև գործարքի չեղյալ համարվելը կամ վերաթողարկումը: Երբ գնված բաժնետոմսերը վաճառվում են երրորդ կողմից կամ վերաթողարկվում են, ստացված գումարները ներառվում են կապիտալում:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչ այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

2.20. Փոխանակման փոխարժեքի որոշման մեթոդաբանությունը

Փոխանակման փոխարժեքն ամեն օր հաստատվում է Բանկի գործադիր տնօրենի կողմից, որի առաջարկը ներկայացվում է համապատասխան ստորաբաժանման կողմից՝ ֆինանսական համակարգում տիրող իրավիճակն ուսումնասիրելուց հետո:

2.21. Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվանցումը

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտները և ծախսերը հաշվեկշռում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրությամբ հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

2.22. Ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգումը

Ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգում իրականացվում է, եթե տեղի է ունեցել Բանկի բիզնես մոդելի փոփոխություն:

2.23. Տեղեկատվություն սեզմենտների վերաբերյալ

Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվության բացահայտումն իրականացվում է թիվ 14 հաշվապահական հաշվառման ստանդարտի պահանջներին համապատասխան:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները համապատասխանում են ՖՀՄՍ-ներին և Բանկի Էսորիդի կողմից հաստատված Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությանը:

Ծանոթագրություն 3. «Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ»

<u>Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ</u>	01.01.21 31.03.21	01.01.20 31.03.20
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	82,799	64,749
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդների տրված վարկերից և փոխառություններից	2,588,587	2,167,105
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	3,312,037	1,961,352
Տոկոսային եկամուտներ մինչև մարման ժամկետը պահվող պետական տոկոսային արժեթղթերից	1,749,975	1,735,211
Տոկոսային եկամուտ «Ռեպո» պայմանագրերից	14,732	64,474
Այլ տոկոսային եկամուտ	77,023	33,555
Ընդամենը	7,825,153	6,026,446

<u>Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր</u>	01.01.21 31.03.21	01.01.20 31.03.20
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված ավանդների և վարկերի դիմաց	399,773	401,860
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	2,832,160	2,536,276
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	1,160,095	0
Տոկոսային ծախսեր «Ռեպո» պայմանագրերի դիմաց	800,036	113,419
Այլ տոկոսային ծախսեր	2,930	636,031
Ընդամենը	5,194,994	3,687,586

Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	2,630,159	2,338,860
--	------------------	------------------

Ծանոթագրություն 4. «Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր»

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ</u>	01.01.21 31.03.21	01.01.20 31.03.20
Դրամարկղային գործառնություններից	6,335	11,698
Յաշվարկային ծառայություններից	62,366	67,281
Երաշխիքներից, հոծարագերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	3,680	15
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	14,995	11,086
Այլ կոմիսիոն վճարներ	23,644	3,482
Ընդամենը	111,020	93,562

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր</u>	01.01.21 31.03.21	01.01.20 31.03.20
Թրթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	15,965	6,736
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	2,498	2,091
Այլ կոմիսիոն վճարներ*	18,902	15,225
Ընդամենը	37,365	26,057

Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	73,655	67,505
--	---------------	---------------

Ծանոթագրություն 5. «Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից»

<u>Իրական արժեքով`այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</u>	01.01.21 31.03.21	01.01.20 31.03.20
Իրական արժեքով`այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ առջ ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում` բաժնետոմսերից	433,407	2,268,659
պարտքային արժեթղթերից	0	16
պարտքային արժեթղթերից	433,407	2,268,643
Ընդամենը	433,407	2,268,659

<u>Արտարժույթային գործառնություններից</u>	01.01.21 31.03.21	01.01.20 31.03.20
Արտարժույթի առջ ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	106,532	141,834
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	46,654	5,790
Աճանցյալ գործիքներից զուտ վնաս	(39,082)	(23,971)
Ընդամենը	114,104	123,653

<u>Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներից և հուշադրամներից</u>	01.01.21 31.03.21	01.01.20 31.03.20
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների առջ ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	3,196	1,929
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(68,284)	7,367
Ընդամենը	(65,088)	9,296

Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	482,423	2,401,608
---	----------------	------------------

Ծանոթագրություն 6. «Այլ գործառնական եկամուտ»

<u>Այլ գործառնական եկամուտ</u>	<u>01.01.21</u> <u>31.03.21</u>	<u>01.01.20</u> <u>31.03.20</u>
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	77,689	27,140
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	12,879	670
Այլ եկամուտներ**	7,389	7,569
Ընդամենը	97,957	35,379

Ծանոթագրություն 7. «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ»

<u>Ընդամենը վարչային կորուստների արժեզրկման ծախսեր</u>	<u>01.01.21</u> <u>31.03.21</u>	<u>01.01.20</u> <u>31.03.20</u>
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներին	(895,474)	(195,408)
Ընդամենը	(895,474)	(195,408)

Ծանոթագրություն 8. «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

<u>Ընդհանուր վարչական ծախսեր</u>	<u>01.01.21</u> <u>31.03.21</u>	<u>01.01.20</u> <u>31.03.20</u>
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	400,886	424,290
Գործուղման ծախսեր	272	5,392
Ապահովագրության ծախսեր	9,896	7,989
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	1,400	1,115
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	15,110	21,915
Սուղիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	7,624	6,000
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	32,917	31,943
Տրանսպորտային ծախսեր	1,411	1,103
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	4,260	2,718
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	881	1,236
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	8,155	4,040
Այլ վարչական ծախսեր**	5,433	10,003
Ընդամենը	488,245	517,744

* Աշխատակիցների միջին բվաբանակ

144   150

** Մեկ աշխատողին ընկնող միջին սեռական աշխատակարձի քանակ

687   1,118

Ծանոթագրություն 9. «Այլ գործառնական ծախսեր»

<u>Այլ գործառնական ծախսեր</u>	<u>01.01.21</u> <u>31.03.21</u>	<u>01.01.20</u> <u>31.03.20</u>
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	402	489
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	6,628	6,929
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	51,022	39,915
Այլ ծախսեր***	14,963	12,114
Ընդամենը	73,015	59,447

11 Հահուքահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20%: ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՀՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման նպատակով հաշվեկշռային արժեքների միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով: Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը:

Հազար ՀՀ դրամ	01.01.21 31.03.21	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01.01.20 31.03.20	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Հահուք միջև հարկումը	1,266,772		2,552,073	
Հահութահարկ 20% դրույքաչափով	253,354	20	510,415	20
Ծախսվող եկամուտներ				
Ծնվազեցվող ծախսեր	12,814		9,542	
Դրական/(Բացասական) փոխարժեքային տարբերություն	(60,712)		(10,814)	
Այլ	144,544		340,857	
Հարկման նպատակով եկամուտների և ծախսերի հզորություններ				
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	360,000		850,000	

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.21	Սեփական կապիտալում ճանաչված	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	31.12.20
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	7,002			7,002
Համախորհրդից տրված վարկեր և կանխավճարներ	133,925			133,925
Անորոշիչացված արժեքով ներդրումային արժեթղթեր (HTM)	36,780			36,780
Այլ ակտիվներ	1,959		-	1,959
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	19,396			19,396
Այլ պարտավորություններ	62,265			62,265
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	261,327			261,327
Դրական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ	(6,616)			(6,616)
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	(2,411,776)			(2,411,776)
Հիմնական միջոցներ	(226,455)			(226,455)
Այլ պահուստներ	2,296,335		382,291	1,914,044
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(348,512)		382,291	(730,803)
Ջուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն	(87,185)		382,291	(469,476)

13. Դրանական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.21	31.12.20
Կանգնիկ դրանական միջոցներ	3,487,850	1,887,175
Կանգնիկ դրամ բանկոմատներում	54,725	64,692
Թրքալցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	17,169,611	24,726,715
Դեպոզիտային միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	120,000	310,000
Արժեզրկումից պահուստներ	(8,410)	(5,095)
Ընդամենը դրանական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	20,823,576	26,983,487

Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ծուլակտորներ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.21	31.12.20
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված	754,381	834,280
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված	754,381	834,280

14. Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.21	31.12.20
Թրքալցային հաշիվներ	5,885,704	2,890,729
Դեպոզիտային միջոցներ բանկերում	236,571	145,890
Դեպոզիտային միջոցներ ֆինանսական կազմակերպություններում	1,485,533	258,205
Ավանդներ բանկերում	0	182,520
Վարկեր բանկերում	318,661	313,531
Վարկեր այլ ֆինանսական կազմակերպություններում	2,567,870	2,338,912
Արժեզրկումից այլ ֆինանսական կազմակերպություններում	23,080	22,708
Ռեպլ համաձայնագրեր այլ ֆինանսական կազմակերպություններում	13,705	999,965
Այլ հաշիվներ	1,000,637	1,544,387
Հաշվեզրկված տոկոսներ	21,470	28,145
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(113,477)	(47,365)
Ընդամենը պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	11,439,754	8,677,627

16. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.21	31.12.20
Վարկեր, այդ թվում՝	61,076,122	61,840,325
Ֆակտորինգ	3,320,635	3,089,349
Վարկային գծեր և օվերդրաֆտ	59,635,174	60,863,404
Ռեալ համաձայնագրեր	123,087	129,506
Արևելադրամներ	614,264	0
Ֆինանսական վարձակալության	1,648,713	1,669,336
Այլ գումարներ	13,587	10,804
Հաշվեզրկած տոկոսներ	2,563,405	2,128,795
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	128,994,987	129,731,519
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(7,290,420)	(6,545,593)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	121,704,567	123,185,926

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունը ըստ հաճախորդների ունի հետևյալ տեսքը

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.21	31.12.20
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	103,554,756	105,085,083
խոշոր ձեռնարկություններ	53,289,295	56,014,721
փոքր և միջին ձեռնարկություններ	50,265,461	49,070,362
Ֆիզիկական անձից	21,733,829	21,373,846
Ամիսա ձեռնարկատերեր	1,129,410	1,132,991
Այլ գումարներ	13,587	10,804
Հաշվեզրկած տոկոսներ	2,563,405	2,128,795
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(7,290,420)	(6,545,593)
Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ	121,704,567	123,185,926

Ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկերը ներկայացվում են ստորև

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.21	31.12.20
Դիվիդենդային	16,854,553	16,489,851
Ապառոդական	2,630,923	2,653,526
Դեպոզիտային պայմանագրեր	123,087	129,506
Այլ	2,125,266	2,100,963
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկեր (համախառն)	21,733,829	21,373,846

Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված արժեզրկված (շաշխատող) վարկերի և փոխառությունների կառուցվածքը

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.21	31.12.20
Վարկեր և փոխառություններ, որից	128,994,987	129,731,519
արժեզրկված (շաշխատող) վարկեր և փոխառություններ, այդ թվում՝	9,652,574	8,488,409
ժամկետանց	277,415	337,030
Ընդամենը վարկեր	128,994,987	129,731,519
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(7,290,420)	(6,545,593)
Ընդամենը զուտ վարկեր և փոխառություններ	121,704,567	123,185,926

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունը ըստ վարկավորման ոլորտների

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.21	Տոկոսային հարաբերությունը	31.12.20	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	45,516,090	35.29%	47,100,026	36.31%
Գյուղատնտեսություն	13,502,833	10.47%	13,653,948	10.52%
Շինարարություն	16,182,127	12.54%	16,072,462	12.39%
Տրանսպորտ և կապ	1,109,893	0.86%	1,171,591	0.90%
Առևտուր	20,911,137	16.21%	19,539,576	15.06%
Սպառողական	2,802,113	2.17%	2,814,222	2.17%
Ֆինանսային վարկեր	16,998,975	13.18%	16,620,599	12.81%
Սպասարկման ոլորտ	6,702,363	5.20%	6,545,544	5.05%
Այլ արդյուն	5,269,656	4.09%	6,213,530	4.79%
Ընդամենը վարկեր	128,994,987	100%	128,731,519	100%
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(7,290,420)		(6,545,593)	
Ընդամենը զուտ վարկեր և փոխառություններ	121,704,567		123,185,926	

Շահութագրություն 16-ում բացահայտվում են 10 խոշոր վարկատուներին և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի՝

1) ընդհանուր գումարը,	42,968,368
2) տեսակարար կշիռը ընդհանուր վարկային պորտֆելում (վարկային պորտֆելի n %-ը),	33.31%
3) տոկոսային հարաբերակցությունը կապիտալի նկատմամբ (կապիտալի n %-ը):	68.07%

17. Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.21	31.12.20
Գնանշվող ներդրումներ		
Ի՞նչ ֆինանսների Նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	141,037,539	148,172,984
այդ բոլոր տոկոսներ	1,398,554	1,398,554
Ի՞նչ ոչ պետական պարտատոմսեր	9,761,865	10,078,161
Զգնանշվող ներդրումներ		
Ի՞նչ կազմակերպությունների բաժնետոմսեր	64,150	64,150
Արժեզրկումից պահուստներ		
Ընդամենը ներդրումներ	150,863,554	158,315,295

Ամորտիզացիոն արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ

Հազար Ի՞նչ դրամ	31.03.21	31.12.20
Ի՞նչ ֆինանսների Նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	62,147,933	61,204,223
Հաշվեդրված տոկոսներ	332,351	2,061,014
Արժեզրկումից պահուստներ	(194,870)	(200,532)
Ամորտիզացիոն արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	62,285,414	63,064,705

Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.21	31.12.20
Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ	2,200,076	2,266,870
Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ*	2,200,076	2,266,870

* Ոչ ընթացիկ ակտիվը բանկի սեփականությունն է դարձել գրավի տնօրինման արդյունքում, որը բանկը մտադրություն չունի պահել հետագայում և ենթակա է իրացման հնարավոր կարճ ժամկետում:

Բոլոր պարտքային արժեթղթերը ունեն հաստատուն տոկոսներ:

Զգնանշվող վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերը չափվում են իրական արժեքով, օգտագործելով գնահատման տեխնիկա՝ հիմնված տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքների վրա:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվները ըստ արդյունաձևվետ տոկոսադրույքների և ժամկետների ներառում են.

	31.03.21		31.12.20	
	%	ժամկետ	%	ժամկետ
Ի՞նչ ֆինանսների Նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր /դրամային/	7.72-9.36	2021-2050	6.73-9.14	2021-2047
Ի՞նչ ֆինանսների Նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր /արտարժեքային/	4.11-4.86	2025-2029	3.32-3.88	2025-2029
Ի՞նչ ոչ պետական պարտատոմսեր/դրամային/	7.80-8.00	2021-2026	7.50-8.00	2021-2025
Ի՞նչ ոչ պետական պարտատոմսեր/արտարժեքային/	4.25-9.37	2021-2025	5.6-9.37	2021-2025

20. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

	Չոլ և շնճեր	Համակարգա յին տեխնիկա և կապի միջոցներ	Փոխադրա միջոցներ	Գրասենյակ ային սարքավորում	Ընդամենը
ՍԱՅՐԱԿԱՆ ԱՐՄԵՔ					
Սկզբնական արժեք 2021թ. հունվարի 01 դրությամբ	2,212,637	310,989	124,247	159,162	2,807,035
Ավելացում		125	16,150	21,297	37,572
Օտարում	-		(47,101)	(6,213)	(53,314)
2021թ. մարտի 31- ի դրությամբ	2,212,637	311,114	93,296	174,246	2,791,293
ԿՐԻՏԱԿԱՅԻ ՄԱՇԿԱՅԻՆ ԳՈՐԾԵՐ					
2021թ. հունվարի 01 –ի դրությամբ	448,956	206,510	92,506	118,410	866,382
Հատկացումներ	35,585	6,429	1,971	1,776	45,761
Օտարում			(45,523)		(45,523)
2021թ. մարտի 31- ի դրությամբ	484,541	212,939	48,954	120,186	866,620
ՄԱՍՆՈՐԿԱՅԻՆ ԱՐՄԵՔ					
2021թ. մարտի 31- ի դրությամբ	1,728,096	98,175	44,342	54,060	1,924,673

Հազար ՀՀ դրամ	Համակարգային ծրագրեր	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք 2021թ. հունվարի 01 դրությամբ			
	117,333	79,910	197,243
Ավելացում	8,948	2,057	11,005
Արժեզրկում	8,595	1,621	10,216
2021թ. մարտի 31- ի դրությամբ	117,686	80,346	198,032
ԱՄՈՒՑԻՉԱՅԻՆ			
2021թ. հունվարի 01 –ի դրությամբ	86,435	27,529	113,964
Մասհանումներ	2,762	2,498	5,260
Արժեզրկում	8,595	1,621	10,216
2021թ. մարտի 31- ի դրությամբ	80,602	28,406	109,008
ՄԱՍՆՈՐԿԱՅԻՆ ԱՐՄԵՔ			
2021թ. մարտի 31- ի դրությամբ	37,084	51,840	89,024

22. Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.21	31.12.20
Կանխավճարներ և այլ դեբիտորներ	1,488,969	1,189,954
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	682,815	432,592
Պահեստ	12,456	12,144
Սպազա ժամանակաշրջանի ծախսեր	100,746	81,752
Այլ ակտիվներ	2,677	2,678
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(10,656)	(12,828)
Ընդամենը այլ ակտիվներ	2,257,007	1,706,292

23. Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.21	31.12.20
Պարտավորություններ ԳԳ ԿԲ-ի նկատմամբ		
ԳԳ կենտրոնական բանկից ստացված վարկեր	6,555,167	6,749,182
Ռեպլ համաձայնագրեր	31,999,998	48,999,992
Հաշվեգրված տոկոսներ	95,983	174,062
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների	38,651,148	55,923,236
Այլ բանկերի թրքակցային հաշիվներ	23,877	23,534
Վարկեր բանկերից	4,143,119	4,180,671
Ռեպլ համաձայնագրեր բանկերից	18,603,915	13,542,580
Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ընթացիկ հաշիվներ	977,661	1,039,928
Վարկեր և ավանդներ այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	19,463,367	22,022,351
Ռեպլ համաձայնագրեր այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	10,431,618	8,513,443
Արեղյոտիվ	1,784,097	1,141,872
Այլ պարտավորություններ	572,705	1,062,989
Հաշվեգրված տոկոսներ	570,801	663,268
Ընդամենը պարտավորություններ ԳԳ ԿԲ-ի ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	95,202,308	108,113,872

24. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.21	31.12.20
ԴՊ Կատարություն	20,000	20,000
Այլ պարտավորություններ	20,000	20,000
- <i>ռեզիդենտ</i>	20,000	20,000
Իրավաբանական անձինք	84,088,198	85,463,407
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	7,747,078	10,202,303
- <i>ռեզիդենտ</i>	4,995,246	5,938,683
Ժամկետային ավանդներ	72,064,810	82,014,989
- <i>ռեզիդենտ</i>	10,595,080	10,680,823
Չհաշվարկված տոկոսներ	130,445	135,104
- <i>ռեզիդենտ</i>	60,572	40,508
Այլ պարտավորություններ	4,145,865	3,111,011
- <i>ռեզիդենտ</i>	4,145,865	3,111,011
Անհատ ձեռնարկատերեր	109,369	238,859
Ընթացիկ հաշիվներ	54,368	173,092
- <i>ռեզիդենտ</i>	54,368	173,092
Ժամկետային ավանդներ	54,307	85,456
- <i>ռեզիդենտ</i>	54,307	65,456
Չհաշվարկված տոկոսներ	694	311
- <i>ռեզիդենտ</i>	694	311
Ֆիզիկական անձինք	40,865,175	38,868,585
Ընթացիկ հաշիվներ	14,915,677	13,826,575
- <i>ռեզիդենտ</i>	2,009,748	2,216,122
Ժամկետային ավանդներ	25,513,166	24,756,788
- <i>ռեզիդենտ</i>	8,853,132	7,946,362
Չհաշվարկված տոկոսներ	289,296	254,286
- <i>ռեզիդենտ</i>	199,968	174,745
Այլ պարտավորություններ	147,046	30,989
- <i>ռեզիդենտ</i>	129,912	16,635
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	125,082,742	134,590,861

25. Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.21	31.12.20
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	65,497,638	64,911,905
Ընդամենը բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	65,497,638	64,911,905

27. Վճարվելիք գումարներ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.21	31.12.20
Ավանդների ապահովագրության գծով	28,808	27,947
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	28,808	27,947

28. Ստորադաս փոխառություն

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.21	31.12.20
Ստորադաս փոխառություն	23,975,859	13,826,587
Ընդամենը ստորադաս փոխառություն	23,975,859	13,826,587

29. Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.21	31.12.20
Պարտավորություններ հարկերի գծով	180,410	213,776
Վճարվելիք գումարներ ֆակտորինգի գծով	180,538	170,781
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	152,477	62,803
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	484,125	374,800
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	32,944	30,002
Այլ անձանց Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ	104,856	115,583
Այլ	8,523	7,938
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	1,143,873	975,683

30. Սեփական կապիտալ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.21	31.12.20
Կանոնադրական կապիտալ	16,205,748	16,205,748
Սուղորական բաժնետոմսեր	10,000,200	10,000,200
Ենթիվ եկամուտ	6,205,548	6,205,548
Պահուստներ, այդ թվում	32,574,227	35,017,185
- գլխավոր պահուստ	25,000,000	25,000,000
- ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	1,137,863	1,137,863
- վերագնահատման պահուստներ	6,436,364	8,879,322
Զբաղիչ շահույթ	14,340,750	12,824,164
ընթացիկ տարվա	1,516,586	7,060,408
նախորդ տարվա	12,824,164	5,763,756
Ընդամենը կապիտալ	63,120,725	64,047,097

2021թ. Մարտի 31-ի դրությամբ բանկի ընդհանուր 16,667 հատ բաժնետոմսերից 14,588 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում «Էյչ-Վի-Ես Դոլդիսգ Ջի Էմ Բի Էյչ-ը, իսկ 2,079 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում «ՖՍՍՄ Դիստրիբյուշն ՍՊԸ-ն: Բանկի նշանակալից մասնակիցներն են՝ Էյչ-Վի-Ես Դոլդիսգ Ջի Էմ Բի Էյչ-ը, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 87.53 տոկոսին և «ՖՍՍՄ Դիստրիբյուշն ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 12.47 տոկոսին

Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալը 31.03.21թ. դրությամբ կազմում է 71 մլրդ 33 դրամ:

Բանկի բաժնետիրական կապիտալի ավելացումը իրականացվել է 33 դրամով և բաժնետերերն իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժին և բաշխել շահույթը 33 դրամով:

Վարկային ռիսկ պարունակող հետազվելչային հորվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.21	31.12.20
Զօգուտագործված վարկային գներ	9,816,101	8,836,214
Տրամադրված երաշխիքներ	3,465,458	4,123,067
Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(34,943)	(29,195)
Ընդամենը վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	13,046,616	12,930,086

Պորտաբեներ փոխկապակցված կողմերի հետ

Հազար 33 դրամ	31.03.21		31.12.20	
	Բաժնետեր և փոխկապակց ված անձինք	Ղեկավար անձնակազմ և փոխկապակց ված անձինք	Բաժնետեր և փոխկապակց ված անձինք	Ղեկավար անձնակազմ և փոխկապակց ված անձինք
Պահապաններին տրված վարկեր և փոխառություններ				
Վարկի մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ, համախառն	12,335,820	515,541	9,230,202	723,899
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	972,429	80,820	8,089,523	1,147,177
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	1,454,568	90,983	4,993,905	1,355,335
Վարկի մնացորդը մարտի 31- ի դրությամբ	11,853,681	505,378	12,335,820	515,541
Տրվույալին եկամուտ վարկերի գծով	240,702	12,192	827,980	59,500
Պարտավորություններ համախառնների նկատմամբ				
1 Ավանդներ 1 հունվարի դրությամբ	82,006,926	144,971	67,653,561	221,667
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	32,888,801	828,590	174,034,123	15,347,054
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	41,831,773	749,305	169,678,758	15,423,650
Մնացորդներ մարտի 31- ի դրությամբ	73,063,754	224,256	82,006,926	144,971
Տրվույալին ծախսեր ավանդների գծով	1,590,749	1,133	7,686,955	3,221
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,487,276	-	2,070,000	-
Տրվույալին եկամուտ	38,298	-	157,527	-
Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	9,794	-	9,549	-
Թողարկված պարտատոմսեր	34,149,479	1,070,075	33,885,382	1,133,686
Ստորադաս փոխառություն	23,975,859	-	13,828,587	-
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	4,388	507	5,824	3,072
Այլ եկամուտ	0	-	510	-

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները ներառում են աշխատավարձ և պարգևավճարներ:

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.21	31.12.20
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	88,335	624,375
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	88,335	624,375

Ռիսկի կառավարում

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեգմենտներ

Դեռևս աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի վարկային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով՝ դասակարգված ըստ աշխարհագրական սեգմենտների:

31.03.21

Հազար ՀՀ դրամ	ԳԳ	ԱՊՐ երկրներ	Ոչ ՏԳՁԿ երկրներ	ՏԳՁԿ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Պրանական միջոցներ և մնացորդներ ԳԳ ԿԲ-ում	26,983,487	-	-	-	26,983,487
Թանկարժեք մետաղներ	834,280	-	-	-	834,280
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	5,922,994	1,688,699	-	3,828,061	11,439,754
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	118,681,967	663,137	2,969	2,356,494	121,704,567
Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	136,978,004	-	-	13,885,550	150,863,554
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	62,285,414	-	-	-	62,285,414
Ընդամենը ակտիվներ	351,686,146	2,351,836	2,969	20,070,105	374,111,056
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	65,905,994	569,480	1,049,557	27,677,277	95,202,308
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	32,856,794	446,474	79,524,030	12,255,444	125,082,742
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	25,556,507	42,389	35,690,555	4,208,187	65,497,638
Ստորադաս փոխառություն	-	-	20,786,656	3,189,203	23,975,859
Ընդամենը պարտավորություններ	124,319,295	1,058,343	137,050,798	47,330,111	309,758,547
Ցուտ դիջը	227,366,851	1,293,493	(137,047,829)	(27,260,006)	64,352,509

31.12.20

Հազար ՀՀ դրամ	ԳԳ	ԱՊՐ երկրներ	Ոչ ՏԳՁԿ երկրներ	ՏԳՁԿ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Պրանական միջոցներ և մնացորդներ ԳԳ ԿԲ-ում	26,983,487	-	-	-	26,983,487
Թանկարժեք մետաղներ	834,280	-	-	-	834,280
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4,252,908	1,457,960	-	2,966,759	8,677,627
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	120,755,040	728,431	23,864	1,678,591	123,185,926
Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	146,570,841	-	-	11,744,454	158,315,295
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	63,064,705	-	-	-	63,064,705
Ընդամենը ակտիվներ	362,461,261	2,186,391	23,864	16,389,804	381,061,320
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	78,561,902	1,059,789	846,325	27,645,856	108,113,872
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	31,057,094	716,292	90,669,762	12,147,713	134,590,861
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	11,516,800	41,038	46,082,388	7,271,679	64,911,905
Ստորադաս փոխառություն	-	-	10,689,415	3,137,172	13,826,587
Ընդամենը պարտավորություններ	121,135,796	1,817,119	148,287,890	50,202,420	321,443,225
Ցուտ դիջը	241,325,465	369,272	(148,284,026)	(33,812,616)	59,618,095

Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և զսպողական քաղաքականություն

Բանկը կիրառում է բազմաթիվ միջոցներ վարկային ռիսկը զսպելու համար: Համընդհանուր գործելակերպ է հանդիսանում և հիմնական միջոցներից մեկն է համարվում տրամադրված դրամական միջոցների դիմաց գրավ վերցնելը: Բանկը կանոններ է սահմանում գրավի հատուկ տեսակների բնույթի լինելու կամ չլինելու դեպքում վերաբերյալ: Վարկերի և փոխառությունների համար գրավի հիմնական տեսակներն են.

Գրավ

- Հիպոթեքային պայմանագրերով գրավադրվող անշարժ գույքը,
- Կազմակերպությունների գործառնական ակտիվները՝ շենքեր, պաշարները և այլ հիմնական միջոցներ,
- Ֆինանսական գործիքները՝ պարտքային և բաժնային արժեթղթերը:

Վարկեր և փոխառություններից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը չեն ապահովվում:

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.21	31.12.20
Արժեթղթեր	10,545,261	10,077,084
Անշարժ գույք	63,336,990	66,215,452
Ավանդ	5,002,811	4,968,262
Շարժական գույք	10,233,090	10,233,010
Փոխադրամիջոց	1,508,907	1,778,102
Պարտատոմս արտադրանք	3,998,860	3,829,101
Դրամական հոսքեր	2,076,558	2,212,318
Իրավունքի գրավ	8,337,730	7,677,613
Այլ	23,954,779	22,740,578
Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ	128,994,987	129,731,519

Շուկայական ռիսկ
Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային
Տոկոսադրույքի ռիսկ

Հարկանի անվանումը	31.03.21		31.12.20	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Ալյուիմի				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԹ-ում	-	-	-	-
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. միատեսակ, այդ թվում՝	7.33%	6.20%	6.52%	5.51%
- մրցանակային վարկեր				
- մրցանակային շեղար				
- մրցանակային ստեղծարարական				
Համախառնվածներ արված վարկեր և փոխառություններ	10.75%	7.84%	10.05%	7.44%
Մեծածախ մատակարարի պահանջ և վաճառքի համար ժամկետի արժեքներ	12.05%	6.20%	12.16%	6.24%
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեքներ	12.82%	-	13.00%	-
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. միատեսակ	6.17%	6.96%	5.81%	5.79%
Պարտավորություններ համախառնվածների միատեսակ	9.82%	4.69%	10.22%	4.62%
Պարտավորություններ բանկի կողմից բողոքարկված արժեքների գծով	9.63%	5.56%	9.62%	5.56%
Մտերայա փոխառություն	12.75%	5.27%	14.00%	5.27%

Հազար ՀՀ դրամ

Կապիտալի զգայունություն 31.03.21

Արժույթ	Փոփոխություն հիմնական տնտեսական ցուցանիշներում	Մինչև 6 ամիս	6 ամիսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը	
ՀՀ դրամ	0.5	-	-	2,428	-	5,181,878	-5,184,305
ԱՄՆ դոլար	0.5			221,273	-	105,156	-326,429
ՀՀ դրամ	-0.5	-	-	2,473	5,574,131	5,576,603	
ԱՄՆ դոլար	-0.5			225,996	109,619	335,617	

Հազար ՀՀ դրամ

Կապիտալի զգայունություն 31.12.20

Արժույթ	Փոփոխություն հիմնական տնտեսական ցուցանիշներում	Մինչև 6 ամիս	6 ամիսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը	
ՀՀ դրամ	0.5	-	-	25,321	-	5,475,944	-5,501,265
ԱՄՆ դոլար	0.5			245,788	-	113,095	-358,883
ՀՀ դրամ	-0.5	-	-	25,886	5,894,092	5,919,978	
ԱՄՆ դոլար	-0.5			251,340	116,049	369,389	

Արտարժույթի ռիսկ

Հազար ՀՀ դրամ

Արտարժույթ	31.03.21		31.12.20	
	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցություն մինչև հարկում շահույթի	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցություն մինչև հարկում շահույթի
ԱՄՆ դոլար	5%	52,742	5%	240,194
Եվրո	3%	23,498	3%	12,219

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
ԱՃՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	10,218,715	10,541,121	63,740	20,823,576
Թանկարժեք մետաղներ	-	754,381	-	754,381
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4,673,353	6,575,045	191,356	11,439,754
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածքներ	43,626,251	75,284,202	2,794,114	121,704,567
Իրական արժեքով/այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	128,181,572	22,681,982	-	150,863,554
Ամրոտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	62,285,414	-	-	62,285,414
ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ ակտիվներ	248,985,305	115,836,731	3,049,210	367,871,246
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	70,708,691	21,536,442	2,957,175	95,202,308
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	72,524,554	52,337,319	220,869	125,082,742
Բանկի կողմից բողարկված արժեքային	28,804,701	36,692,937	-	65,497,638
Ստորադաս փոխառություն	18,119,164	5,856,695	-	23,975,859
ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ պարտավորություններ	190,157,110	116,423,393	3,178,044	309,758,547
Զուտ դիտք 2021թ. մարտի 31-ի դրությամբ	58,828,195	(586,662)	(128,834)	58,112,699
Վարկային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ 2021թ. մարտի 31-ի դրությամբ	9,063,069	3,821,124	64,423	13,048,616

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
ԱՃՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	12,591,865	14,349,826	41,796	26,983,487
Թանկարժեք մետաղներ	-	834,280	-	834,280
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	5,245,759	3,144,295	287,573	8,677,627
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածքներ	42,172,517	78,918,841	2,094,568	123,185,926
Իրական արժեքով/այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	133,738,909	24,576,386	-	158,315,295
Ամրոտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	63,064,705	-	-	63,064,705
ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ ակտիվներ	256,813,755	121,823,628	2,423,937	381,061,320
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	79,913,652	26,143,736	2,056,484	108,113,872
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	84,024,484	50,108,788	457,589	134,590,861
Բանկի կողմից բողարկված արժեքային	28,567,415	36,344,490	-	64,911,905
Ստորադաս փոխառություն	8,064,438	5,762,149	-	13,826,587
ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ պարտավորություններ	200,569,989	118,359,163	2,514,073	321,443,225
Զուտ դիտք 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	56,243,766	3,464,465	-90,136	59,618,095
Վարկային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	9,319,265	3,810,821	-	12,930,086

Իրացվելիության ռիսկ

31.03.21

Չափաբան	Չափաբան		Ցուցանիշ և միավոր 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
	ժամկետանց	ժամկետային						
ԱՎՏՈՒՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ԳՀ կենտրոնական բանկում	-	-	20,823,576	-	-	-	-	20,823,576
Թանկարժեք մետաղներ	-	-	754,381	-	-	-	-	754,381
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	8,797,562	2,020,490	170,307	451,395	-	11,439,754
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներին	274,769	4,782,651	7,098,743	8,707,855	27,918,987	52,260,300	20,661,262	121,704,567
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	-	55,645,660	4,849,288	17,509,663	5,250,119	67,608,824	150,863,554
Անորոշված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	30,294	301,020	-	61,954,100	62,285,414
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	274,769	4,782,651	93,119,922	15,607,927	45,899,977	57,961,814	150,224,186	367,871,246
ՊԱՐՏԱԿՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	51,450,243	13,252,756	14,167,511	11,814,004	4,517,794	95,202,308
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	28,130,581	7,009,575	14,063,792	73,060,347	2,818,447	125,082,742
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	-	-	-	3,204,651	7,083	46,867,570	15,418,334	65,497,638
Ստորադաս փոխառություն	-	-	132,989	-	-	13,842,870	10,000,000	23,975,859
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			79,713,813	23,466,982	28,238,386	145,584,791	32,754,575	309,756,547
Ցուտ դիրք	274,769	4,782,651	13,406,109	(7,859,055)	17,661,591	(87,622,977)	117,469,611	58,112,699
Կուտակված ճեղքվածք			13,406,109	5,547,054.00	23,208,645	(64,414,332)	53,055,279	

31.12.20

Չափաբան	Չափաբան		Ցուցանիշ և միավոր 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
	ժամկետանց	ժամկետային						
ԱՎՏՈՒՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ԳՀ կենտրոնական բանկում	-	-	26,983,487	-	-	-	-	26,983,487
Թանկարժեք մետաղներ	-	-	834,280	-	-	-	-	834,280
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	5,701,576	2,357,254	130,888	397,298	90,811	8,677,627
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներին	223,282	4,369,056	3,625,528	8,023,126	30,488,677	55,530,592	20,925,665	123,185,926
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	-	73,164,869	5,783,527	8,521,307	7,944,726	62,900,866	158,315,295
Անորոշված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	2,046,311	8,151	-	61,010,243	63,064,705
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	223,282	4,369,056	110,309,740	18,210,218	39,148,823	63,872,616	144,927,585	381,061,320
ՊԱՐՏԱԿՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	71,207,647	7,698,078	11,618,466	12,624,451	4,965,230	108,113,872
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	41,412,230	2,722,384	18,350,791	68,519,614	3,585,842	134,590,861
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	-	-	-	253,945	2,297,286	47,023,409	15,337,265	64,911,905
Ստորադաս փոխառություն	-	-	78,097	-	-	13,748,490	-	13,826,587
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			112,697,974	10,674,407	32,266,543	141,915,964	23,888,337	321,443,225
Ցուտ դիրք	223,282	4,369,056	(2,388,234)	7,535,811	6,882,280	(78,043,348)	121,039,248	59,618,095
Կուտակված ճեղքվածք			(2,388,234)	5,147,577.00	12,029,857	(66,013,491.00)	55,025,757	

Միջին ակտիվներ և կապիտալ

31.03.21

Միջին ակտիվներ	294,863,802
Միջին կապիտալ	68,750,174

Ընդունված զրավ

31.03.21-ի դրությամբ զրավով ապահովված վարկերի գումարը կազմում է 126,918,429 հազար դրամ:

Պարտավորությունների չկատարում/խախտում